

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 "
Negyedévre ———— 6 "
Egy hóra ———— 2 "
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 8. szám.

Szerda, január 11.

Szegény tatár!

Nagybecskerek, január 11.

Ki ne ismerné Kisfaludy híres versét az egyszerű magyar emberről? Csinos felesége volt, de nagyon, nagyon veszedő természetű. Történt, hogy ezt az asszonyt éjnek idején ellopta egy tár. Lóháton vágatott vele az istenadta s vitte, boldogan vitte zsákmányát. Mikor a gazda értesül. — Ióra kapott talán, hogy utóérje a rablót? Dehogy. Megkönnyebbülve fől-sóhajtott és szánakozva jegyezte meg: Szegény tatár!

A függetlenségi párt is ilyen szegény tatár mos'ánában. Sorai közé állott Apponyi a hűvel, belépett Ugron Gábor néhány követőjével. Kossuthék borzasztó boldogok. Örülnek a gazdag zsákmánynak, mely által nagyon megszapordáltak. De van-e okuk örülni? Azt hisszük, az ország függetlenségi polgárságot erre csak nemmel felelhet.

Mert okuk az öröme akkor volna, ha lehetne bizni Apponyi legújabb frontváltózása komolyságában. Ebben azonban bizni nem lehet, mert nem volt még Apponyinak olyan álláspontja, melyet homlokegyenest ellenkezőleg meg ne másított volna már. Híve volt a közigazgatás államosításának, mégis megbuktatta Szapary erre vonatkozó javaslatát. Kibontotta a szabadelvű egyházpolitika zászlaját, mégis a legkeseredettebben küzdött ellene. 1897-ben Báuffy alatt teljesen megoldottnak mondotta katonai programját, mégis elégedetlenkedett mikor Tisza István olyan katonai reformokkal állott elő, melyekről a „nemzet vezére“ sohasem álmodott. Legújabbán pedig szükségesnek vallotta a házszabályrevíziót, de azért nem átalta azt technikai obstrukcióval megakadályozni. Ki hiszi el ilyen s hasonló előzmények után, hogy éppen a függetlenségi álláspont az, melyet a nemes gróf cserben hagyni nem fog? Cserben fogja azt is hagyni, csak türelem.

De nincs okuk az öröme azért sem, mert a függetlenségi programban nemcsak közjogi dogmák foglaltatnak, de benne van a szabadelvűség is. Már pedig olyan naiv lelket nem fog találni a függetlenségi párt, aki elhiggye, hogy a párt szabadelvű presztízse nyert Apponyi belépése által. Apponyi sohasem volt szabadelvű, bálványozói sem. Avagy tekinthető szabadelvűnek az olyan férfi, aki tüzzel-vassal opponált a liberális egyházpolitikának? Tekinthető szabadelvűnek az, aki agitációja által megteremtette Magyarországon az ultramontán szellemet, mely szülője lett a reakció és felekezeti gyűlölség pártjának, a néppártnak? Tekinthető-e szabadelvűnek, akiről a néppárt urbi et orbi hirdette és hirdeti, hogy Apponyi véreből való vér, husából való hus? Már pedig tudja Pál mit kaszál. A néppárt tudja, hogy joggal állíthatja azt, mert Apponyi még mindig előmozdítja az ultramontán szellem megerősödését, amennyiben házelnök korában protegálta, azóta is protegálja, a franciaországból kiűzött és Magyarországon letelepedő jezsuita kongregációkat.

Igazán nagyon szegény tatárrá vált a függetlenségi párt. Nemcsak hogy nem nyert Apponyiék, Ugronék befogadása által, hanem veszített. Elveszítette azt a jogát, hogy komoly meggyőződés és függetlenségi

polgárok komolyan vegyék függetlenségi mivoltát, mert csak nem megbízható az olyan negyvennyolcas gárda, melynek nagyrészt a hatvanhetes alap szolgálatában megvénült elemek alkotják. De elvesztette a szíbal azt a jogát, hogy ezentul liberális pártnak tekintessék, mert többsége nem liberális. Már pedig Kossuth Lajos ismételtlen irta és mondotta, hogy a függetlenségi pártnak csak addig van létjogosultsága Magyarországon, amíg megőrzi a legnagyobb negyvennyolcas principiumot, a szabadelvűséget.

Nem gondoljuk, nem tehetjük föl tehát, hogy igazi függetlenségi polgár felüljön Apponyiék negyvennyolcasdjának. Annál kevésbé tehetjük ezt föl, mert gyanus, nagyon gyanus az az időpont, melyben Apponyiék a komédiát rendezték. Avagy, ki nem vette észre, hogy a koalícióban Apponyiék nem kaptak volna mandátumot s Ugronék sem? Ki nem veszi észre, hogy a kuruc-köpenyeg csak azért öltötték magukra, hogy legyen mivel mandátumokat szerezni? A ravasz számitásnak azonban nem szabad sikerülnie. A kuruc-mente alatt ott feketélik a jezsuita csuha. Ezzel le kell számolnia minden liberális ellenzéki embernek.

De le kell számolnia magával a függetlenségi párttal is, az anyapárttal, mely nem röstelt Apponyiék, Ugronék mandátumbiztosító akciójához elveit, presztízse sérelmével is segédkezett nyújtani. Amely, mint cukor a feketekávéban, felolvad a liberalizmus ellenfeleinek karjai között. Amely megfélekedett arról a nagy és fölemelő példáról, melyet 1894-ben az egyházpolitikai harcok idején maga adott, ellenzéki párt létére is segítségére sietvén a kormánynak, melyet, mint most, szintén szabadelvűsége miatt támadtak meg a reakció tudatos és beugott vitézai. Két tábor küzd most egymással. A szabadelvűek s a reakció. Aki szabadelvű, kell hogy tudja helyét a mostani választási küzdelemben. A személyes gyűlölet, rövid látás, melyet a reakció maga céljaira használ föl, nem szabad hogy diadalmaskodjék a liberalizmus hívei fölött.

A horvát országgyűlés feloszlása. Egy ellenzéki lap tegnap állítólag megbízható forrásból azt a hírt közölte, hogy a horvát országgyűlést holnap, azaz 12 én királyi kéziratral feloszlatják, berekesztik és az új választásokat kitűzik. Illetékes helyről most azt közlik, hogy ez a közlemény nem igaz.

Választási mozgalmak a vármegyében.

Nagybecskerek, január 11.

Mint mindenütt az országban, úgy Torontál-megyében is már napok óta javában folynak az előkészületek a közeli képviselőválasztásokra. A mozgalom eddigi eredményéről híven beszámoltunk s most az alábbiakban adunk hírt a legújabb választási eseményekről:

Pancsova város szabadelvű pártja vasárnap, vagyis e hó 8 án tartotta meg értekezletét Christían Antal kir. közjegyző, pártelnök elnöklésével. Az értekezleten, mely mindvégig lelkes hangulatban folyt le, a város polgársága imponáns számban jelent meg, ezzel is dokumentálván a párthoz való ragaszkodásukat és törhellen hűségüket. Az értekezlet, melyen számos beszéd hangzott el, egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a mandátumot újból báró Da-

niel Ernő volt kereskedelmi miniszternek, a kerület eddigi szeretett képviselőjének ajánlja fel. Az értekezlet ezután lelkes hangú táviratot intézett Tisza István gróf miniszterelnökhöz, báró Daniel Ernőhöz és báró Podmaniczky Frigyeshez, mint az országos szabadelvűpárt elnökeihez. Az üdvözlő táviratra a miniszterelnöktől ugyancsak sürgönyileg a következő válasz érkezett:

Christían Antal urnak,

a szabadelvűpárt elnökének,

Pancsova.

Pártunk kiváló régi tagjának, báró Daniel Ernőnek újbóli jelölését nagy örömmel üdvözlöm. Megtisztelő bizalmuk nyilvánításáért őszinte köszönetet mondván, reménnyel és bizalommal tekintek férfias küzdelmük elé, mely a mostani komoly helyzetben hivatva van pártunk győzelmét biztosítani. *Tisza.*

Báró Podmaniczky Frigyesről a következő távirat érkezett Christíanhoz:

Őszinte örömmel vettük tudomásul, hogy pancsovai elvbarátaink érthetetlen hűséggel tartanak ki nagy érdemeket szerzett volt képviselőjük, báró Daniel Ernő mellett s reméljük, hogy nevével fényes diadalt fognak aratni.

Daniel Ernő báró a hozzáérkezett táviratra a következőket válaszolta Christían pártelnöknek.

Fogadjátok hálás köszönetemet az újabb nyilvánult bizalomért. A jelöltetést elfogadom és kérek azt a pártal tudatni.

Hazafiai üdvözléssel:

báró Daniel Ernő.

A pancsovai választókerülethez tartozó községek szabadelvűpártja hétfőn délután tartotta meg jelölt értekezletét, ugyan-csak Pancsován. Az értekezletre, a melyen Bohus Károly pártelnök, franzfeldi ág. ev. lelkész elnök, a kerülethez tartozó összes községekből nagy számmal érkeztek a választó-polgárok, a kik szintén báró Daniel Ernőt kiáltották ki egyhangúlag jelöltüknek. Az értekezlet a párt ezen határozatáról szintén sürgönyileg értesítette Tisza István gróf miniszterelnököt, a kitől a következő válasz érkezett:

Szíves megemlékezésükért fogadják őszinte köszönetemet. Leleges állásfoglalásuk a mostani nehéz helyzetben bizalommal tölt el. Pártjuk zászlóját, a melyen közéletünk régi jelesei alakjának egyikét, báró Daniel Ernőnek nevét nagy örömmel üdvözlöm újból s hiszem, hogy azt férfias, elszánt küzdelmükben újra diadalra fogják vinni. *Tisza.*

Báró Daniel Ernő a hozzá intézett sürgönyre a következőket válaszolta Bohus Károly pártelnöknek:

Fogadják az ismételtlen kifejezésre jutott bizalmukért hálás köszönetemet. A jelöltséget elfogadom s kérem ezt párthiveinkkel tudatni.

Hazafias üdvözléssel:

Báró Daniel Ernő.

Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a magyarországi szerbek radikális pártja szintén állít fel ellenjelöltet báró Daniel Ernővel szemben s ez dr. Miletics Szlavkó verseci orvos lenne, a kinek a megválasztása azonban teljesen ki van zárva.

A közig. bizottság albizottságai.

Nagybecskerek, január 11.

Torontálvármegye közigazgatási bizottságainak január havi rendes ülésében megválasztották az albizottságokat, melyek a következők:

Fegyelmi választmány.

Rendes tagok: Babits József, Steinitzer Géza, Tóth István, báró Hauser Károly.

Póttag: Dr. Mangold Samu, Faur Kornél.

Gyámügyi küldöttség.

Választott tagok: Csekonic Sándor gróf, Schulpe Vilmos. Póttag: Csávossy Gyula báró. A főispán által kinevezettek: Rónay Jenő, Steinitzer Géza, póttagnak dr. Mangold Samu.

Erdészeti albizottság.

Karátsonyi Jenő gróf, Csávossy Gyula báró, Rónay Jenő és hivatalból tag a kir. erdőfelügyelő.

II. foku erdei kihágási bizottság.

Rendes tagok: Csekonic Sándor gróf, Babics József, dr. Mangold Samu, Rónay Jenő. Póttagok: Karátsonyi Andor, Steinitzer Géza, Hauser Károly báró, Vinczevidy Izsó. Hivatalból tag a nagybecskereki kir. ügyész.

Utadó küldöttség.

Az egyéneknél kivétel ellen beadott felelősségek elbírálására: Rendes tagok Babics József, dr. Mangold Samu, Steinitzer Géza, Vinczevidy Izsó, hivatalból tagok: a m. főügyész és a pénzügyigazgató.

Házközösségi II. foku küldöttség.

Hauser Károly báró, dr. Kiss János, dr. Mangold Samu.

Közegészségügyi bizottság.

Faur Kornél, Kellner József, Balácsi József.

Börtönvizsgáló bizottság.

1. Nagybecskereken: elnök az alispán, tagok: dr. Plechl Szilárd, dr. Mangold Samu, Poroszkay Béla, Steinitzer Géza.

2. Nagykikindán: elnök Vinczevidy Izsó, tagok: dr. Válovits Gyula, Hauser Károly báró, dr. Vinczevidy Ernő.

3. Zombolyán: Babits József.

4. Billéden: Csávossy Gyula báró.

5. Nagyszentmiklóson: Rónay Jenő.

6. Módoson: dr. Mihályovits Ödön.

7. Perlaszon: Jankó Ágost.

8. Alibunáron: Jankó Ágost.

9. Antalfalván: dr. Mangold Samu.

10. Törökbecsen: Karátsonyi Andor.

Árvaszékli és megyei ügyészség megvizsgálására kiküldött bizottság.

Elnök Babics József, tagok dr. Mangold Samu, Steinitzer Géza.

Munkásügyi albizottság.

II. foku bíraskodásra: R. tag: Csekonic Sándor gróf, Babits József, dr. Mangold Samu, Schulpe Vilmos. Póttag: Csávossy Gyula báró, Karátsonyi Andor, Steinitzer Géza, Rónay Jenő.

Az évi jelentés felülvizsgálására.

Elnök: alispán, tagok: államépítészeti hivatalfőnök, kir. tanfelügyelő és kir. ügyész.

Szabadságvesztésre ítéltek feltételes szabadságra bocsátása felett intézkedő bizottság.

1. Nagybecskerek: dr. Mangold Samu, Steinitzer Géza.

2. Nagykikinda: Babits József, Vinczevidy Izsó.

Ipartanács.

Rendes tagok: Mayer Rezső, Napholtz Ágost, Meesnik Lipót, Kuhn János.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Január 13. Megyei közgyűlés.

14. Megyei központi választmány.

Február 13. Közig. biz. ülés.

A városi központi választmány ülése. Nagybecskerek városi központi választmánya dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tegnap délután fél 4 órakor ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy Nagybecskereken január hó 28-án tartják meg az országgyűlési képviselőválasztást. Választási elnökül a bizottság Steinitzer Gézát küldte ki, míg a szavazatszedő bizottság elnökei lettek dr. Stassik Ferenc, dr. Brájer Lajos és dr. Hubert Zsigmond. Jegyzők: Mattanovich György, Rehák Béla, Binder Ferenc és Ignjatovich Irán.

Makfalvay államtitkár Nagybecskereken. Lapunk távirati rovatában közöljük, hogy Makfalvay Géza, városunk jövőendő képviselője, szombaton délután Nagybecskerekre érkezik s részt fog venni az ugyanazon este rendezendő kulturstélyen, vasárnap délután pedig a kaszinóban programbeszédet mond. A nagybecskereki szabadelvűpárt minden lehetőséget el fog követni, hogy Makfalvay képviselőjelölt fogadtatása minél impozánsabb legyen.

A megyei közegészségügyi bizottság ülése. Jankó Ágoston alispán a mai napon küldte szét a megyei közegészségügyi bizottsági tagoknak a meghívót, a melyben meghívja őket az a hó 14-én délelőtt 11 órakor, az alispáni kisteremben tartandó alakuló ülésre.

A „Good-Templar“-rend diadala. A Good-Templar-rend nagybecskereki pártja nagy apparátussal és fáradhatlan buzgalommal propagálja nemes eszméjét, amely mind szélesebb rétegekben hódít már. Tegnap este Szalay József lelkész és Fenyéri Jakab a közműves- és acsmunkások szakegyesületében tartott előadást az antialkoholizmus érdekében. Az előadason mintegy háromszáz-an jelentek meg, akik a legnagyobb érdeklődéssel és lelkesedéssel hallgatták végig a tanulságos és népszerű előadásokat. Úgyancsak az előadások hatása alatt az összegyűlt munkások közül tömegesen jelentkeztek a „Good-Templar“-rendbe való belépésre, miért is a nagyszámu jelentkezőre való tekintettel bizottságot alakítottak maguk között, amelynek feladata lesz a már létező páholy támogatásával esetleg egy külön munkaspáholy létesítése.

Kultur-estély. A szombaton, a hó 14-én megtartandó estély előkészületei serényen folynak. Mondhatjuk, hogy nemcsak városunkban, hanem az egész megyében nagy az érdeklődés, úgy hogy előreláthatólag sok vidéki táncosnő és táncos fog részt venni a mulatságon. A rendező-bizottság tegnap elhatározta, hogy Ábrányi Emilt és Kiss Klára énekesnőt ünnepélyesen fogadják. A rendező-bizottság ismételtén felhívja az érdeklődő közönség figyelmét, hogy amennyiben valaki meghívót nem kapott, az csak tévedés lehet és mindenki jogosított az estélyen való részvételre, mint azt már a falragaszok kitűzése is tanúsítja, ha azonban valaki meghívót igényel, úgy forduljon a rendezőség bármely tagjához, vagy a Torontái szerkesztőséghez. Egyben figyelmezteti a közönséget, hogy a hangverseny pont fél kilenckor kezdődik s hogy az ülőhelyek megszámozva nem lesznek, csak a védnökök részére lesz fentartva hely.

Új állami iskolák Torontálban. Az 1905. évi tervbe vett iskola államosítási tárgyalások befejeztetvén, dr. Berzeviczy Albert kultuszminiszter kiadta az új állami népiskolák szervezésére vonatkozó rendeleteit. Ezen rendelet szerint a folyó évben Torontálvármegye területén József-falva, Ujszentiván és Monostor községekben állítanak fel állami népiskolákat.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a torontálvármegyei „Románpetrei önkéntes tűzoltó-egylet” alapszabályait jóváhagyta.

Herkulesfürdő állami kezelésben. Mint a „T. Z.” hírül adja, az államkincstár és a temesi agrár-bank, mint Herkulesfürdő ezidő szerinti bérletje között megállapodás történt aziránt, hogy a még 12 évig érvényes bérleti szerződés felbontassék és a fürdő kezelését az államkincstár, illetve a földmívelésügyi minisztérium venné át.

Magyar honfitársunk párisi lapszerkesztő. Érdekes hírt közölnek Aradról. Arad város helyettes polgármesterének, Varjassy Lajos gazdasági tanácsosnak Párisban élő fia Varjassy Lajos dr. ott „La Hongrie” címen két havi vonta megjelenő társadalmi és politikai szemlélet indít a jövő február hónap elejétől, amelynek főcélja az, hogy megszerettesse Franciaországot és különösen, hogy megismertesse és ezáltal kellő világlátásba helyezze Magyarországot és az ő nemes népét. Meg akarjuk szerettetni — ugymond a dr. Varjassy által szétküldött felhívás — Magyarországot úgy, ahogy megérdemli; azt akarjuk, hogy az oly gazdag irodalma és oly termékeny írói általánosan ismertekké váljanak és hogy minden nemzet kivehesse részét abból a kincsből, amely eddig, sajnos, nagyon is kevésbé volt ismeretes a civilizált világ előtt. Szóval: főképen azt akarjuk, hogy Franciaország és Magyarország, ez a két nemzet, amelyeknek jellemvonásai oly rokonok, egymást megismerje, megszeresse és megbecsülje. Varjassy Lajos dr. hat hónap óta él Párisban, de évekket előzőtt huzamosabb időt töltött a francia fővárosban s már régen erős elhatározása, hogy hírlapírói pályára lép, amit most e minden ízében magyar szellemű és hazafias vállalkozással meg is valósított.

A farsangi mulatság vége. Sándorfalva községben a fiatalság bált rendezett. A mulatság javában folyt, mikor a bor gőze a fejükbe szállt a legényeknek és ezek véres verekedést rögtönöztek. A verekedés hősei Gravallé György, Németh Antal, Németh Péter és Molnár Mihály 20-22 éves legények, akik a község legdelibb legényét, a birkózó természetű Palinkó Danielt úgy elverték, hogy a szerencsétlen belehalt a sebeibe. Mint annyi más esetben, most is róttan veszték össze. Palinkó mindenképp annak a leánynak akarta a nótáját elbuzatni, akinek ő csapta a szelet. A többi legény pedig azt kívánta, hogy tovább is csárdást játszanak. Ebből támadt a verekedés. Palinkó két gyengébb legényt kidobott az utca sarába. Míg azok a sarában vergődtek, a többi legény farkos bottal támadt Palinkóra s néhány ütessel bezúrták a koponyáját. A legény összerogyott. Aléltan vitték a lakására. A dugott bál közönsége nem tulajdonított a dolognak fontosságot. Azt mondták, hogy Palinkó kissé megezdült, de erős legény, nem pusztul el néhány erős ütéstől, a jövő héten majd ismét ott mulatozik, birkózik a többi legénnyel. Amde nem úgy történt. Palinkó nemcsak, hogy nem állott többé talpra, de pár nap alatt elpusztult és most már ott fekszik a sándorfalvai homokos földben.

Egy család tragédiája. Tragikus esetről veszünk hírt a tiszántúli Torpa községből. Molnár Samuelnek a férje, aki tanító volt, ezéltől három héttel tüdőgyulladásban meghalt. Az özvegyen kívül két fia gyászolta az elhunytat: az egyik tíz, a másik nyolc éves. Tegnapelőtt özvegy Molnárnak férje halálhíréből kifolyólag el kellett utazni a közigyűzőhöz s ott hon csak a két gyermek maradt egy család felügyelete alatt. Délelőtt tíz óra tájban a két kis fiu eltávozott hazulról s néhány társukkal lementek a Tiszaparra, ahol a part mellett még elég erősnek hitték a jeget. Csuszolás közben mindjebb mentek, egyszerre a jég megreppant s a négy gyermek: a két Molnár-fiú, Szabó Áron tizenkét éves és Kovács Ábris tizenhárom éves fiú beszakadt a jégbe, ahol mind a négy elmerült. A többi jelenvolt gyermekek megrémülve futottak be a faluba és elbeszélték a szerencsétlenséget, minek hallatára több ember kifutott a Tiszparra s megkezdtek a kutatást az elmerültek után. Hosszas keresés után sikerült is mind a négyet megtalálni, egy csomóban egymásba kapaszkodva. De már mind a négy halott volt. A szerencsétlenül járt fiukat hazavitték szüleik lakására. Aznap délután négy órakor érkezett haza Molnár. Amikor a szobába belépett s az asztalon meglátta két gyermekét holtn kiterítve, éles sikoltással összeesett, szívéhez kapott s rögtön meghalt. A tragikus esetről rögtön híre futott s a falu lakossága ellopte a szomorú hajlékot, hol most a szerencsétlen Molnár és két gyermeke fekszik a ravatalon.

Százéves asszony halála. Igen ritka szép kort ért mátrónát temettek a miap Mikán, Mayerné Schwartz Betti éppen százéves volt, midőn minden hosszas betegeskedés nélkül meghalt. Halála előtti napon még kiállt a piacra, hogy a háztartáshoz szükséges dolgokat bevásárolja. 33 évig élt a férjével, ki 40 évvel ezéltől halt el s azóta ő ö magyában öt 5 gyermek, 23 unoka és 52 dedunoka gyászolja s nagy részvétel kísérték utolsó nyughelyére.

Irodalom.

A kivándorló zsebkönyve, mely most jelent meg a Légrády Testvérek kiadásában, régóta hiányzó és szükséges könyv. Az a sok ezer magyar, aki évente Amerikába vándorol, úgyszólván vakába megy neki az új élet küzdelemének, vagy ami még rosszabb, a lelkiismeretlen kivándorlói ügynökségek hazug prospektusaihoz teljesen fonák és téves fogalmat szerez azokról a viszonyokról, amelyek közt boldogulnia vagy pusztulnia kell. Ez a magyarizata annak, hogy a legelőbb magyar kivándorló, aki nem mulatni vagy szórakozni, hanem megélni meg Amerikába, keservesen csalódik az új világban, ahol minden, de minden egészen más, mint itthon. Ennek a keserves csalódásnak akája elejét venni „A kivándorló zsebkönyve”, amely elkíséri a vándorlót, hazulról egészen az új világba, hasznos tanácsokat és őszinte, őszetlen felvilágosításokat ad neki mindenről, ami magára a kivándorlón s ezen túl az amerikai viszonyokra vonatkozik. A könyvnek tehát egyedüli célja, hogy a kivándorlót támogassa, helyes irányban vezesse és a legszükségesebb utasításokkal ellássa. Tanítók, jegyzők, lelkészek, akikhez bizalommal fordul a nép, sokat megmagyarázhatnak ebből a kis utmu atásból a kérdező-ködőknek és sok jó praktikus tanácsot láthatják el a kivándorlás nehéz útjára elinduló hivatott, tanítványait. Főérdeme a könyvnek a tisztán őszintelen őszinteség. Tizennégy fejezetben egyetlen fizetett sor sincsen semmiféle utazási, vagy hajóstársaságtól, vagy amerikai cégtől. Mert e zsebkönyv szerzője mindig és mindenben csak a kivándorló érdekelt, a neki szükséges és hasznos

tudnivalókat tartotta szem előtt s lelkiismeretes és őszinte tanácsaival a kivándorló boldogulásának az útját egyengeti. Így aztán valóban hasznos hézagpótló ez a könyv, nélkülözhetetlen tájékoztatója minden kivándorlóknak, a melynek azonban jó hasznát veheti az is, aki szórakozni, vagy okulni megy Amerikába. A főkemény kötésű, igen csinos kiállítású könyv ára 1 kor. 60 fillér, bérmentes megküldése 35 fillérrel több és megrendelhető a kiadó cégnél, (Légrády Testvérek, VI. Váci-körút 78) de kapható bármely hazai könyves boltban is.

TÁVIRATOK.

A nagybecskereki küldöttség Makfalvay államtitkárnál.

Budapest, január 11. (Kiküldött tudósítónk telefonjelntése.) Nagybecskerek város szabadelvűpártjának küldöttsége ma délután tisztelettel Makfalvay Géza államtitkárnál, hogy neki Nagybecskerek város képviselői mandátumát felajánlja.

A küldöttségben, melyet dr. Stassik Ferenc vezetett az államtitkár elé, részt vettek: Bence Miksa, dr. Brájjer Lajos, Benkovich Mihály, dr. Billitz Béla, Dömötör Dezső, Hertelendy Ferenc, Hirtenstein Márk, Löw Kálmán, Marton Andor, dr. Mangold Samu, Mayer Aurél, Mocsányi Richard, Kovács Gedeon, Klein Izidor, Szávics Iván, Kovács Antal muzslyai bíró, Siposs József, Varga János, dr. Pollák Viktor, Nagyvinzky Szvetozár, Nasztics Pál, Marinkov Pál, Jokly Lipót és Stark M.

Dr. Stassik Ferenc, a küldöttség vezetője, meleg hangú beszédet intézett az államtitkárhoz, melyben felajánlotta neki Nagybecskerek város képviselői jelöltséget.

Makfalvay Géza államtitkár adott válaszában kijelenti, hogy köszönettel veszi Nagybecskerek város polgárságának reá nézve kitüntető bizalmát és örömmel fogadja el a jelöltséget, annál is inkább, mert ezáltal alkalma nyílik neki megismerkedni az ország periferiájával, a melynek megismerésére neki, mint közpályán működő egyéneknek nagy szüksége van. Azonkívül örövend a jelöltesnek azért is, mert ezáltal alkalma fog nyílni megismerkedni a Délvidékkel és ennek liberális érzelmű közönségével.

Az államtitkár beszédét a küldöttség zajos eljenzéssel fogadta, a melynek lecsillapultával a küldöttség vezetője bemutatva Makfalvaynak a küldöttség tagjait, a kikkel az államtitkár hosszabb ideig szívélyesen beszélgetett.

Végül az államtitkár közölte a küldöttséggel, hogy szombaton reggel utazik el Budapestre Nagybecskerekre, a hová a delutáni vonattal érkezik meg. Este részt vesz a kulturstélyen, másnap, vagyis vasárnap délután pedig programbeszédet mond a kaszinóban.

A küldöttség ezután az államtitkár lelkes eljenzésével távozott.

A politikai helyzet.

Előkészületek a választásra.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőválasztási mozgalmak mind nagyobb hullámokat vetnek. A kerületekben, a fővárosban, mint a vidéken is, szervezkednek a pártok, hogy minél biztosabban diadalra vigyék a lobogójukat. A szabadelvűpárt teljes készütséggel és megbonthatatlan szervezetséggel indul a nagy alkotmányos küzdelembe és az ország hangulatából remélni lehet, hogy győzedelmeskedni fog. A legnagyobb érdekű kérdést a miniszterek programbeszédei keltik, melyeket mindenütt nagy lelkesedéssel fogadnak. A IX. kerületben tegnap este Plósz Sándor igazságügyminiszter fejtette ki programját, melyet óriási választóközönség hallgatott végig. Hieronymi Károly miniszter ma Szatmárra utazott, ahol holnap tartja programbeszédét.

A szerbek állásfoglalása.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Ujvidékről táviratozzák, a magyarországi szerbek radikális pártja tegnapelőtt ott dr. Manojlovics Vladislav zombori ügyvéd elnöklésével konferenciát tartott, a melyen elhatározta, hogy több délvidéki kerületben képviselőjelölteket állítanak és pedig: Törökbecsén dr. Musiczky Döme pancsovai ügyvédet, Ozorán dr. Gavrilla Emil budapesti ügyvédet, Pancsován dr. Miletics Szlavko verseci orvost, Törökkanizsán és Párdányon dr. Illics Brankó ujvidéki ügyvédet, Titelen dr. Musiczky Dömét, Óbecsén dr. Manojlovics Vladislavot, Tovarison dr. Manojlovics János szabadkai ügyvédet, Bács-Petrőcon Hadzsa Milán tót hírlapíró, Fehértemplomban és Zomborban pedig Tómic Jása ujvidéki szerb hírlapíró léptetik fel képviselőjelölteknek.

A románok mozgalmá.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyszébenből jelentik, hogy az ottani románok megbízottai tegnap gyűlést tartottak, a melyen Lukacsu László indítványára 78 szóval 12 ellen kimondták az aktivitást és programot készítettek a bekövetkezendő választásokra. Ezen program szerint követelik, hogy a román nép államalkotó politikai egységnek elismertessék, követelik a hadseregben az egységes vezényleti nyelvet, a kétévi szolgálati időt, a magyarosítási törekvések megszüntetését úgy a hadseregben, mint a közigazgatási téren. Az országban divó különböző nyelvek használatának törvényes biztosítását az iskolában, a Berzeviczy-féle javaslat mellőzéseivel és végül követelik, hogy román vidékeken csak románok telepíthessenek. A bizottság ma elhatározta, hogy 40 kerületben állít nemzetiségi jelölteket és egyszersmind meg is állapodott azok személyében.

Az orosz-japán háború.

A balti flotta megerősítése.

Budapest, január 11. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik, január 28 és február 2-ika között a következő orosz hajók indulnak el a libaui kikötőből, hogy Rosdestwensky admirális balti flottájával egyesüljenek: az „Imperator Nikolaj I.” sorhajó, a „General-Admiral Apr. xin” páncélos hajó, a „Admiral Senjavin”, az „Admiral Usakov” és a „Vladimir Monomach” páncélosok.

A mandzsuriai harcokról.

Budapest, január 11. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Mugdenből jelentik, a japánok néhány nap előtt újabb csapat megerősítést kaptak Liajongba és Jantaiba. Hir szerint a japánok vesztesége a Jalu folyó mellett október 18-ika óta meghaladja a 3000 embert, míg az oroszok vesztesége ennél jóval kisebb.

József főherceg állapota.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből jelentik, József főherceg állapotában újabb némi javulás állott be, amennyiben a beteg főherceg az elmúlt éjjel zavartalanul aludt.

Az új véderőtörvény.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egy gráci estilap közlése szerint az új véderőtörvényjavaslat immár teljesen elkészült. A javaslatban lényeges szerepet játszik a költség, amennyiben a véderőújítások és a kétéves szolgálati kötelezettség egyszersmind 207 milliót, folyó kiadásokban pedig 110 millió korona költséget igényelnek. A javaslat legfontosabb alapelvei: Az általános védkötelezettség tökéletesebben való keresztülvitele, amennyiben az összes kötelezetteket elvben besorozzák és pedig a nem alkalmasokat

úgy, hogy ipari és irodai munkákra használják őket. A szolgálati idő a gyalogságnál két év, a lovasságnál ellenben 3 évre terjed. Az önkéntességhez nem kell érettségi vizsga, hanem elegendő a középiskola hét osztálya. A rozott multu egyéneket pedig kirekesztik a katonai szolgálatból.

A gondatlanság áldozata.

Budapest, január 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Letenye községben Virágh Ferenc 20 éves legény hazavitte szomszédja revolverét, hogy azt kijavítsa. Miközben a fegyverrel babrált, az elsült és tizenöt éves öcsésöt szíven lötte. A bíróság szigorú vizsgálatot indított a gondatlan ember ellen.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1905. január 11.

A készárúüzleti hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilős	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	—	—	80	20.10
Pestvidéki új	76	—	—	80	20.20
Bánsági új	76	—	—	80	20.30
Bácskai új	76	19.70	19.90	80	—
Rozs elsőrendű				14.75	15.05
„ másodrendű				14.55	14.80
Árpa takarmány				14.25	14.65
„ égetni való				14.05	14.25
„ sűfőzésre való				0. —	0. —
Zab				13.95	14.50
Tengeri bánsági				—	—
„ másnemi				15.65	15.85
Repce káposzta				—	—
„ bánsági				—	—
Köles				0. —	0. —

Határidő-üzlet.

Budapest, január 11. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.85
Buza (októberre)	8.65
Tengeri májusra)	7.59
Zab (áprilisra)	7.06
Rozs (áprilisra)	7.75

Közgazdaság.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 12. A „Torontálvármegyei központi hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja” közgyűlése.
Január 15. A „Törökbecsei néptakarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Január 15. A „Magyar-íttebei községi hitelszövetkezet” közgyűlése.
Január 19. A „Máodik német-eleméri takaré- és előlegszövetkezet” közgyűlése.
Január 21. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
Január 21. A „Törökbecsei takarékpénztár” közgyűlése.
Január 22. A „Törökbecse-aracsi segély- és hitelszövetkezet” közgyűlése.
Január 22. A „Nagykomlói Népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 29. A „Melencei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Február 5. A „Zichyfalvai takaré- és hitellegylet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Február 5. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 23 p.; délután 4 óra 35 perc.
Szegedről: (motorkocsi) 9 óra 23 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 47 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánárról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (kekenyvágyányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 8 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 8 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 8 óra 44 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 12 óra 53 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánárra: reggel 8 óra 33 p.
Zombolyára: (kekenyvágyányu vonal) reggel 8 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 11 óra 33 p.

Bérbe adom azonnal, esetleg eladom HÁZAMAT,

amely egy lakásból áll, 5 szoba, villamvilágítás bevezetve, konyha, kamra, mosókonyha, pince, padlás és fűkamra. Parkírozott udvar, baromfi udvar, gyümölcs- és konyhakert, valamint egy 20 méter hosszú kukorica-kotárka.

Bővebb felvilágosítást ad: özv. **KRSZTICS JOHANNA**, a mellette levő házban, vagy levélileg alólirott

Krsztics János
üggyvéd,
Médoson.

43-x.6

11180. tkvi szám. 1904.

42-1.1

Árverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. államkincstár végrehajtónak Ludoski Zsiva, Ludoski Mily, Ludoski Dragity és Ludoski Bogolyub tarrasi lakos végrehajtást szenvedők elleni 617 kor. 10 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönbén a melencei takarékpénztár részvénytársaság 126 kor. s jár. iránti követelése behajtása végett a területén fekvő: a tarrasi 144. sz. tkvben A. II. 1. sor. 436. hrsz. 243. ö. i. szám alatt foglalt ház és 800 négyszögöl beltelek az 1881: LX. t.-c. 156. §-a értelmében egészben, vagyis a végrehajtáson kívül álló Ludaski Zsiváné Milica társtulajdonos jutaléka is 640 korona kikiáltási árban 1905. évi március hó 2-ik (kettő) napjának d. u. 3 órájkor Tarras községében árverés alá fognak bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5%-os kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró tkvi irattárában és Tarras községében megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, 1904. évi december hó 5-én.

Patay,
kir. aljársbíró.

Hirdetmény.

Az „Istvánföldi takaré- és hitelegylet mint r. t.“ felhívja a t. alaprészvényeseket, hogy részvényeik számarányához képest az ujonnan kibocsátandó 400 drb. új részvény átvétele tekintetében elsőbbségi jogukat ezen hirdetés megjelenésétől 14 napon belül, de legkésőbb 1905 évi január hó 30-áig az intézet igazgatóságánál jelentésk be.

76-1.1

Az igazgatóság.

Két butorozott szoba

Nádor-utca 821. sz. alatt

február hó 1-jétől

kiadó.

(67-2.2)

Tomasevác község előjárósága.

70. sz. 1905.

73-3.2

Árverési hirdetés.

Tomasevác község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező halászati jog 1905. január 16-án 5 egymásután következő évre bérbe adatni fog.

Feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzőnél megtekinthetők.

Tomasevác 1905. évi január 10-én.

Pérics,
jegyző.

Kiadó lakás.

A Kínizsi- és Gimnázium-utca sarkán, a „Club“-kávéházzal szemben egy

utcai lakás

bolthelyiséggel vagy anélkül

azonnal kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(32-x.4)

Rámpás

literenkint 28 krajcár

kapható

(31-x.5)

Dr. Brájjer Lajosnál

Zápolya-utca 1. szám.

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

23-x.3

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

11181. tkv. sz. 1904.

40-1.1

Árverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. államkincstár végrehajtónak Maletin Milan melencei lakos végrehajtást szenvedő elleni 583 kor. 90 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében, a melencei 1487. sz. tkvben A. I. 1-4. sorsz. 1325/b. 2223/b. 2980/b. 4932/b. hrsz. sz. alatt felvett 3 hold 200 négyszögöl ingatlan 1282 korona kikiáltási árban 1905. évi március hó 3 (három) napjának d. u. 3 órájkor Melence községében árverés alá fognak bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után járó válságtartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap alatt, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5%-os kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró tkvi irattárában és Melence községében megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál, 1904. évi december hó 5-én.

Patay,
kir. aljársbíró.

Tomasevác község előjárósága.

69/1905. szám.

74-3.2

Árverési hirdetés.

Tomasevác község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező Pécsak és Csöke dűlőben levő 240 hold föld kukoricavetés alá 5 és 10 holdas parcellákban 1905. évi január 23. és 24-én készpénzfizetés mellett a legelőt igérőnek a helyszínen bérbe adatni fog.

Bővebb felvilágosítással alólirott jegyző a hivatalos órák alatt szolgál.

Tomasevác, 1905. január 10-én.

Pérics,
jegyző.

○ Tiszta, első minőségű ○

hízó legelő

|| egy-egy darabok, mint falkák részére, havi fizetés mellett a temeskubini rétben kiadandó. ||

Uradalmi marha falkák részére a szükséges legelő rész ki is hasitható.

Közelebbi értesítést ad **Dr. Jakabffy Ernő** Temeskubinban és **Dr. Mangold Samu** Nagybecskereken.

(44-3.3)